

AAE-001-001634

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April – 2016

Sanskrit : Paper-XXII

(વૈદિક વાઙ્મય)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001634

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના/Instruction :

પ્રશ્ન નં.-૧ M.C.Q.ના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવા.

Write answers of M.C.Q.s in main answer sheet.

૧ બહુવિકલ્પી પ્રશ્નોનો સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો : ૨૦

1 Select the correct alternative of the M.C.Q.s : 20

(૧) ગમધ્યૈ એ કયુ વૈદિક કૃદન્ત છે ?

(1) Which Vedic participle is the word ગમધ્યૈ ?

(A) સમ્બન્ધક ભૂત

(B) હેત્વર્થ

(C) વિધ્યર્થ

(D) કર્મણિ ભૂત

(૨) વૈદિક અનુષ્ટુપ્ છન્દમાં કુલ કેટલા અક્ષરો હોય છે ?

(2) How many total syllables are there in અનુષ્ટુપ્ metre ?

(A) 24

(B) 28

(C) 32

(D) 36

(૩) હરિશ્ચન્દ્ર માટે કયું વિશેષણ પ્રયોજાયું છે ?

(3) Which word is used for હરિશ્ચન્દ્ર ?

(A) વૈધસઃ

(B) આક્ષિરસઃ

(C) भार्गवः

(D) માનવઃ

(૪) ઐતરેય બ્રાહ્મણ કયા વેદ સાથે સંબંધિત છે ?

(4) Which Veda is related to ઐતરેય બ્રાહ્મણ ?

(A) ऋग्वेद

(B) यजुर्वेद

(C) सामवेद

(D) अथर्ववेद

(૫) કિંસ્વિત્પુત્રેણ વિન્દતે । આ વિધાન કોણ બોલે છે ?

(5) કિંસ્વિત્પુત્રેણ વિન્દતે । Who speaks this sentence ?

(A) નારદઃ

(B) પવર્તઃ

(C) इन्द्रः

(D) હરિશ્ચન્દ્રઃ

(૬) વેદપુરુષના કયા અંગ તરીકે છન્દની ગણના થાય છે ?

(6) Which part of body is metre considered of વેદપુરુષ ?

(A) नयनम्

(B) हस्तौ

(C) पादौ

(D) घ्राणम्

(૭) જ્યોતિર્હ પુત્રઃ _____ વ્યોમન્ ।

(A) परमा

(B) परमे

(C) परमम्

(D) परमः

(૮) ચરાતિ ચરતો ભગ: । આ વાક્ય કોણ બોલે છે ?

(8) ચરાતિ ચરતો ભગ: । Who speaks this sentence ?

(A) રોહિત:

(B) વરુણ:

(C) ઇન્દ્ર:

(D) હરિશ્ચન્દ્ર:

(૯) કોની કૃપાથી હરિશ્ચન્દ્ર રોગમુક્ત બન્યો હતો ?

(9) Whose grace made હરિશ્ચન્દ્ર free from disease ?

(A) વિશ્વદૈવા:

(B) વરુણ:

(C) ઇન્દ્ર:

(D) ઉષા

(૧૦) રથી-રથી રૂપકમાં કોણ સારથિ છે ?

(10) Who is સારથિ in રથ-રથી રૂપક ?

(A) આત્મા

(B) બુદ્ધિ:

(C) મન:

(D) શરીરમ્

(૧૧) તવૈવ વાહા: તવ નૃત્યગીતે । આ વાક્ય કોણ બોલે છે ?

(11) તવૈવ વાહા: તવ નૃત્યગીતે । Who speaks this sentence ?

(A) નચિકેતા

(B) ઉદાલક:

(C) યમ:

(D) યમપત્ની

(૧૨) અશ્વિનીકુમારો દેવોના યજ્ઞમાં કયા સ્થળે ગયા ?

(12) Where did અશ્વિનૌ go to the sacrifice of gods ?

(A) નૈમિષારણ્ય

(B) કુરુક્ષેત્ર

(C) દેવભૂમિ:

(D) હસ્તિનાપુર

(૧૩) यस्मै मां पितादानैवाहं नं जीवन्तं _____ ।

(A) दास्यामि	(B) वक्ष्यामि
(C) हास्यामि	(D) यास्यामि

(૧૪) નારદ હરિશ્ચન્દ્રને કેટલી ગાથાથી પ્રત્યુત્તર આપે છે ?

(14) How many Gathas are uttered by Narada to reply हरिश्चन्द्र's question ?

(A) 5	(B) 7
(C) 9	(D) 10

(૧૫) પીતોદકા જઘ્ધતૃણા દુગ્ધદોહા નિરિન્દ્રિયાઃ । આ પંક્તિ ક્યાં પ્રાપ્ત થાય છે ?

(15) પીતોદકા જઘ્ધતૃણા દુગ્ધદોહા નિરિન્દ્રિયાઃ । Where this line is found ?

(A) कठोपनिषद्	(B) भगवद्गीता
(C) शुनःशेषाख्यान	(D) सुकन्याख्यान

(૧૬) न वै सुसर्वाविव स्थोन सुसमृद्धाविवाथ मे पतिं निन्दथ इति । આ વાક્ય કોણ બોલે છે ?

(16) न वै सुसर्वाविव स्थोन सुसमृद्धाविवाथ मे पतिं निन्दथ इति । Who speaks this sentence ?

(A) च्यवनः	(B) शर्यातिः
(C) सुकन्या	(D) अश्विनौ

(૧૭) કયો માણસ કલિ કહેવાયો છે ?

(17) Which man is described as कलि ?

(A) शयानः	(B) संजिहानः
(C) उत्तिष्ठन्	(D) चरन्

(૧૮) નમો મહદ્ભયો નમો અર્ષકેભ્યઃ । અહીં શુનઃશેપ કોની સ્તુતિ કરે છે ?

(18) નમો મહદ્ભયો નમો અર્ષકેભ્યઃ । Which god is praised here by શુનઃશેપ ?

(A) વરુણ

(B) વિશ્વેદેવાઃ

(C) ઉષા

(D) અશ્વિનૌ

(૧૯) બહૂનામેમિ પ્રથમઃ બહૂનામેમિ મધ્યમઃ । આ વાક્ય કોણ બોલે છે ?

(19) બહૂનામેમિ પ્રથમઃ બહૂનામેમિ મધ્યમઃ । Who speaks this sentence ?

(A) યમ

(B) ઇન્દ્ર

(C) ચ્યવન

(D) નચિકેતા

(૨૦) ઉત્તિષ્ઠત જાગ્રત પ્રાપ્ય _____ નિબોધત ।

(A) વરમ્

(B) વરેણ

(C) વરાન્

(D) વરૈઃ

૨ શુનઃશેપ આખ્યાનનું રસદર્શન કરો. ૧૦

2 Critically appreciate the શુનઃશેપ આખ્યાન. 10

અથવા/OR

૨ શુનઃશેપ આખ્યાનમાં પ્રગટ થતી સામાજિક સ્થિતિનું વર્ણન કરો. ૧૦

2 Describe social conditions as reflected in શુનઃશેપ આખ્યાન. 10

- ૩ સુકન્યા આખ્યાનની સમીક્ષા કરો. ૧૦
- ૩ Critically appreciate the સુકન્યા આખ્યાન. 10

અથવા/OR

- ૩ શતપથ બ્રાહ્મણ પર પરિચયાત્મક નોંધ લખો. ૧૦
- ૩ Write introductory note on શતપથ બ્રાહ્મણ. 10

- ૪ (અ) આવશ્યક નોંધ સાથે અનુવાદ કરો : (કોઈપણ બે) ૮
- 4 (A) Translate with necessary notes : (any two) 8

(૧) શાન્તસંકલ્પઃ સુમના યથા સ્યાદ્ વીતમન્યુર્ગૌતમો માભિ મૃત્યો ।

ત્વત્પ્રસૃષ્ટં માભિવદેત્ પ્રતીત એતત્રયાણાં પ્રથમં વરં વૃણે ॥

(૨) અવિદ્યાયામન્તરે વર્તમાનાઃ સ્વયં ધીરાઃ પષ્ટિતંમન્યમાનાઃ ।

દન્દ્રમ્યમાણા પરિચન્તિ મૂઢાઃ અન્ધેનૈવ નીયમાના યથાન્ધાઃ ॥

(૩) યસ્તુ વિજ્ઞાનવાન્ ભવતિ યુક્તેન મનસા સદા ।

તસ્યેન્દ્રિયાણિ વશ્યાનિ સદશ્ચા ઇવ સારથેઃ ॥

(૪) ન તત્ર સૂર્યો ભાતિ ન ચન્દ્રતારકં નેમા વિદ્યુતો ભાન્તિ કુતોઽયમાગ્નિઃ ।

તમેવ ભાન્તમનુભાતિ સર્વં તસ્ય ભાસા સર્વમિદં વિભાતિ ॥

(બ) કોઈપણ બે ઉપર નોંધ લખો :	૮
(B) Write notes on any two :	8
(૧) આત્મસ્વરૂપવર્ણનમ્	
(૨) શ્રેયશ્ચ પ્રેયશ્ચ	
(૩) નચિકેતસઃ પાત્રનિરૂપણમ્	
(૪) કઠોપનિષદઃ શાન્તિપાઠઃ	
૫ કોઈપણ બે વિશે નોંધ લખો :	૧૪
5 Write notes on any two :	14
(૧) જગતી છન્દઃ	
(૨) વૈદિક હેત્વર્થ કૃદન્ત	
(૩) વૈદિક લેટ્ લકારઃ	
(૪) વૈદિક નામરૂપાણાં વૈશિષ્ટ્યમ્	
